

"GJYKIMI MBI OPERACIONET SHEHIDE"

Gjykimi Mbi Operacionet Shehide

Shejh Hamoud Ibn Ukla Esh-Shuajbi

Pyetje: I nderuar shejh Hamud Ibn Ukla Esh-Shuajbi, All-llahu të ruajt nga çdo e keqe, muxhahidinët në Palestinë, Çeçeni dhe në vende tjera bëjnë xhihad kundër armiqve me kryerjen e të ashtu-quajturve operacione shehide. Këto operacione i kryejnë muxhahidinët ashtu që e mbështjellin rripin me eksploziv, ose duke vendosur në xhepin ose në veturën e tyre një bombë, dhe pastaj hyjnë në radhët e armikut ose shtiren se janë duke u dorëzuar, dhe pastaj e shpërthejnë veten duke dëshiruar shehidllëk (mbytje në rrugën e All-llahut), luftë kundër armikut dhe sjelljen e dëmit atij. Çfarë është rregulli i këtyre aksioneve? A konsiderohen vetëvrasje? Dhe çfarë është dallimi në mes tyre dhe vetëvrasjes? All-llahu ju shpërbleftë dhe ju'a faltë mëkatet.

Përgjigje: Falënderimi i takon All-llahut, Zotit të gjithë botëve, bekimet dhe paqja qofshin mbi Pejgamberin dhe të Dërguarin më fisnik, Muhamedin, familjen e tij, shokët dhe të gjithë ata që e pasuan deri në Ditën e Gjykimit.

Para se të përgjigjem në këtë pyetje ju duhet ta dini se gjëja e cekur (operacionet shehide) hynë në meselet (çështjet) e reja, e cila, në mënyrën që kryhen sot, nuk ishte e njohur më parë. Çdo kohë ka disa mesele të reja rreth të cilave ulemat e ixhtihadit i përshtatin ato sipas teksteve të përgjithshme të sheriatit ose ngjarjeve dhe situatave të ngjashme me to, mbi të cilën selefus-salihin kanë lëshuar fetva. I Lartësuari thotë (kuptimi):

"Asgjë nuk kemi lënë pas dore nga evidenca (Libri)."

Dhe ka thënë Pejgamberi, ﷺ: *"Ai (d.m.th Kur'ani) është gjykues ne mes juve."*

Aksionet e përmendura të shehidllëkut (martirizimit) janë të lejuara dhe prezantojnë xhihad në rrugën e All-llahut. Për më tepër, ato prezantojnë mjetet më të sukses'shëm dhe më shkatërruese të xhihadit dhe mjeti më efektiv në luftimin e armiqve të All-llahut sepse armikut i shkakton

dëm duke vrarë dhe plagosur (nga armiku), dhe në të njëjtën kohë mbjell frikë dhe brengosje në zemrat e tyre kur ata e shohin guximin e muslimanëve dhe forcën e zemrave të tyre (bindjen).

Ne saktësinë e këtyre aksioneve tregon Kur'ani, suneti, ixhmaja si dhe fetvat e selefut-salihin në situatat që janë në nivelin e këtyre aksioneve.

E para: Dëshmi nga Kur'ani

1. Fjala e të Plotfuqishmit (kuptimi):

"Ka nga njerëzit, i cili për hirë të All-llahut e flijon vetveten, e edhe All-llahu është shumë i mëshirshëm për robtë e vet." (Surja Bekare, Ajeti 207)

Në bazë të kuptuarit të sahabëve, ky ajet i referohet atij që vetë vërsulet kundër një armiku i cili është i madh në numër. Kjo është transmetuar nga Umer Ibnul-Hatabi, Ebu Ejub El-Ensariu dhe Ebu Hurejra, رضي الله عنهم, siç raportohet nga Ebu Daudi dhe Tirmidhiu. Ibn Hibani dhe Hakimi transmetimin e përmendur më lartë e kanë vlerësuar të besueshëm. Shih tefsirin e Kurtubijut, 2/361

2. Për fjalët e të Plotfuqishmit (kuptimi):

"All-llahu bleu prej besimtarëve shpirtrat dhe pasurinë e tyre me Xhenet. Luftojnë në rrugën e All-llahut, mbysin dhe mbyten. (All-llahu dha) Premtim të cilin e vërtetoi në Tevrat, Inxhill e Kur'an. E kush është zbatues më i sigurt i premtimit të vet se All-llahu? Pra, gëzonju tregtisë që e bëtë me Të. Ky është sukseesi i madh." (Surja Tevba, Ajeti 111)

Ibn Kethiri, (رحمه الله), thotë: "Shumica e dijetarëve mendojnë se ky ajet i referohet secilit muxhahid i cili lufton në rrugën e All-llahut."

3. All-llahu i Plotfuqishëm na mëson (kuptimi):

"E ju përgatituni sa të keni mundësi force, (mjete luftarake), e kuaj të caktuar për betejë kundër atyre (që tradhtojnë) e me të, (me përgatitje), ta frikësoni armikun e All-llahut, armikun tuaj "

(Surja El-Enfal, Ajeti 60).

Dhe aksionet e martirizimit janë një forcë që e tmerrojnë armikun.

4. Si dëshmi shërbejnë edhe fjalët e mëposhtme të të Lartësuarit (kuptimi):

"Po nëse i ndesh (i zë) ata në luftë, atëherë ti me ta (me shkatërrimin e tyre) shpartallo ata që të marrin mësim." (Surja El-Enfal, Ajeti 57)

E dyta: Dëshmi nga Suneti

1. Hadithi për djaloshin dhe sihirbazin (magjistarin). Hadithi është i njohur, transmetohet nga Buhariu, dhe aty qëndron se si djali e mësoi mbretin për ta vrarë atë (djaloshin). Mbreti e vrau djaloshin i cili ka rënë si shehid. Kjo paraqet formë të xhihadit, dhe procedura e lartpërmendur është një përfitim i madh për muslimanët, sepse banorët e qytetit e përqaftuan fenë e All-Ilahut duke thënë: "Besuam në Zotin e këtij djaloshi."

Argumentet në këtë histori janë se ky i ri e sakrifikoi shpirtin e tij dhe ishte sebeb vrasja e tij për të mirën e muslimanëve. I riu e mësoi mbretin se si do ta vret, për shkak se ata nuk ishin më në gjendje që ta vritnin atë derisa ai ju'a mësoi atyre mënyrën se si do ta vrasin atë dhe me këtë shkaktoi vrasjen e tij, por kjo ishte e lejuar, sepse ajo ishte një xhihad. I tillë është rasti edhe me muxhahidinët të cilët kryejnë një aksion të shehidllëkut, edhe ai është gjithashtu shkak i vrasjes së vetes së tij për dobinë e xhihadit. Një vepër e tillë e atij të riu gjithashtu ka bazë edhe në sheriatin tonë, sepse, kur një njeri ngritët, urdhëron në të mirë dhe ndalon nga e keqja kështu që njerëzit shkojnë pas tij dhe pastaj ai vritet do të ishte muxhahid, shehid. Kjo është sikur fjalët e Pejgamberit, ﷺ: *"Xhihadi më i mirë është fjala e së vërtetës tek sundimtari i padrejtë."*

2. Veprimi i Bera Ibn-Malikit në betejën në Jemames kur muslimanët e vunë në mburojë dhe e ngritën me shtizat e tyre dhe e hodhën tek armiku dhe ai luftoi deri sa muslimanët nuk e hapen derën. Asnjë nga sahabët nuk e kanë mohuar një veprim të tillë. Ngjarjen e mësipërme e transmeton Bejhekiu në "Sunenin" e tij, kaptina "Libri për ekspozimin e vrasjes vullnetare", 9/44, Kurtubi në Tefsirin e tij 2/364, Taberiu në

"Tarihun" e tij, 1/206 dhe të tjerë.

3. Seleme Ibnul-Ekva, Ahremi dhe Ebu Katade janë vërsulur të vetëm mbi Ujejne Ibn Hisnin dhe njerëzit që ishin me të. Pejgamberi, ﷺ, i lavdëroi duke thënë për Selemen: *"Këmbësoria jonë më e mirë ishte Seleme."* Hadithi është muttefekun alejhi.

Ibn-Nehasi thotë: "Në hadith është argumenti që një individ mund ti vërsulet armiqve që janë shumë në numër, edhe nëse mendon se do të vritet, nëse është i sigurtë në kërkimin e shehidllëkut ashtu siç bëri edhe Seleme dhe Ibnul-Ahrem El-Esedi. Pejgamberi, ﷺ, as nuk i qortoi ata dhe as nuk ua ndaloi sahabëve një veprim të tillë. Për më tepër hadithi tregon se diçka e tillë është e dëshirueshme sepse Pejgamberi, ﷺ, e lavdëroi Selemen dhe Ebu Kataden edhe pse secili prej tyre vete u vërsul mbi armikun dhe nuk kanë pritur që muslimanët tu bashkohen." ("Meshariul eshvak", 1/540)

4. Hisham Ibn-Amir El-Ensari رضي الله عنه, i vetëm është vërsulur kundër armiqve të shumtë dhe disa njerëz thanë: "Ai u hodh me duart e tij në shkatërrim." Umer Ibnul-Hatabi dhe Ebu Hurejre e mohuan këtë akuzë dhe i lexuan fjalët e të Plotfuqishmit:

"Ka nga njerëzit, i cili për hirë të All-llahut e flijon vetveten, e edhe All-llahu është shumë i mëshirshëm për robtë e vet." (Surja Bekare, Ajeti 207)

Transmetimi mund të gjendet në "Musanefu" Ibn Ebi Shejbe, 5/303, 332, dhe "Suneni" nga Bejhekija, 9/46

5. Ebu Hadred El-Eslemi dhe dy shokët e tij ishin vërsulur mbi tërë kampin e armikut. All-llahu u ndihmoi atyre dhe i mundën idhujtarët. Ngjarjen e tyre e përmend Ibn Hishami në Sirin e tij dhe Ibn Nehasi në "Meshariul Eshvak", 1/545

6. Gjithashtu si ai ka vepruar edhe Abdullahi djali i Hanzales (të cilin e kanë pastruar melaiket) në një nga betejat dhe kështu vdiq. Tregimin e tij gjithashtu e përmend Nehasi, 1/555

7. Bejhekiu e transmeton në "Sunenin" e tij, 9/44 se një njeri kishte dëgjuar nga Ebu Musa El-Eshariju hadithin e Pejgamberit, ﷺ: *"Xheneti*

është nën hijet e shpatave", dhe u ngrit njeriu i theu këllëfin e shpatës dhe u vërsul mbi armikun derisa u vra.

8. Veprimi i Enes Ibn Nadrit në betejën e Uhudit, kur ai tha: "Ah, për erën e Xhenetit", pastaj u hodh (u vërsul) në mesin e idhujtarëve, dhe u vra. Hadithi është mutefekun alejhi.

E treta: Argumentet e ixhmas – konsensusit (të dijetarëve)

1. Ibn Nehasi transmeton nga Mihlebi se ka thënë: "U pajtuan rreth asaj se është e lejuar të vërsulet në një situatë e cila e sjell vdekjen në xhihad." ("Meshariul eshvak", 1/588)

2. Gazaliu në librin e tij "El-Ihja", ka thënë: "Nuk ka mospajtime se muslimanit i lejohet të vërsulet në safin (radhën) e jobesimtarëve dhe të luftoj edhe nëse ai e dinë se do të vritet".

3. Neveviu në komentimin e përmbledhjes së Muslimit, 12/187 gjithashtu sjell një konsensus për lejueshmërinë e ekspozimit të vetes, vrasjes në xhihad.

Shtatë ngjarjet e përmendura më lart si dhe konsensusin që kemi përmendur, paraqesin mesele të cilat dijetarët i quajnë "meseleja e sulmit të një njeriu mbi armiqtë e shumtë", "depërtimi në safin e armikut", ose "ekspozimi në vetëvrasje."

Imam Neveviu, në komentin e përmbledhjeve të Muslimit, kapitulli për konfirmimin e Shenetit të shehidit, 13/46, thotë: "Në hadith është dëshmi se është e lejuar të depërtojmë (d.m.th., të hidhemi, të zhytemi) në mesin e jobesimtarëve dhe ti ekspozohemi shehidllëkut. Një veprim i tillë është i lejuar nga një numër i madh i dijetarëve pa pasur asnjë mospajtim."

Lejueshmërinë e veprës të lartpërmendur e transmeton imam Kurtubiu nga disa dijetarë Malikij, dhe disa prej tyre edhe thonë: "Nëse një muxhahid vërsulet mbi njëqind njerëz apo mbi kampin e tyre ose ngjashëm dhe e dinë apo dominon tek ai se do të vritet, por me këtë do ta dëmtojë shumë armikun ose do ti bëjë dobi muslimanëve, atëherë kjo është e lejuar." Pastaj transmetoi nga Muhammed Ibn Hasen Esh-Shejbanija (nxënësi i imam Ebu Hanifes) të ketë thënë: "Nëse

muxhahidi i vetëm dhe vërsulet mbi një mijë idhujtarë dhe nuk ka diskutim se a do të mbijetoj ai apo se a do ti shkaktojë dëm armikut." (Tefsirul Kurtubi, 2/364)

Një veprim i tillë, që është sulmi i një individi mbi një numër të madh të armiqve dhe depërtimi (hedhja), në radhët e tyre përputhet me meslem (dobinë) e muxhahidit që e sakrifikon veten dhe depërton në radhët e armikut duke i vrarë ata dhe duke u shkaktuar dëm.

PËRMALLIMI PËR
XHENNET